

## ZAPRTI ZA OBISKOVALCE, A ŠE KAKO AKTIVNI Muzeji med pandemijo covid-19

Koronavirus ni samo temeljito posegel v naša vsakdanja življenja, ampak tudi v delovanje muzejev. Kljub zaprtju za obiskovalce in omejevanju dela kustosov in drugega osebja pa so se prav muzeji takoj odzvali na dogajanje in začeli zbirati gradivo o življenju v času pandemije, hkrati pa preselili svoje dejavnosti na splet in iskali nove načine interakcije z obiskovalci.

Ker bi radi opozorili na ključno vlogo kulture v kriznih časih, ko se kulturnim institucijam in društvom po pravilu najprej in najbolj drastično reže sredstva, smo muzejem poslali prošnjo za poročila o tem, kaj so počeli v času vseplošne karantene, in za reprezentativne fotografije bodisi dejavnosti bodisi zbranega gradiva. V nadaljevanju objavljamo poročila muzejev, ki so se odzvali na našo prošnjo.

### Tina Palaić\*: Slovenski etnografski muzej

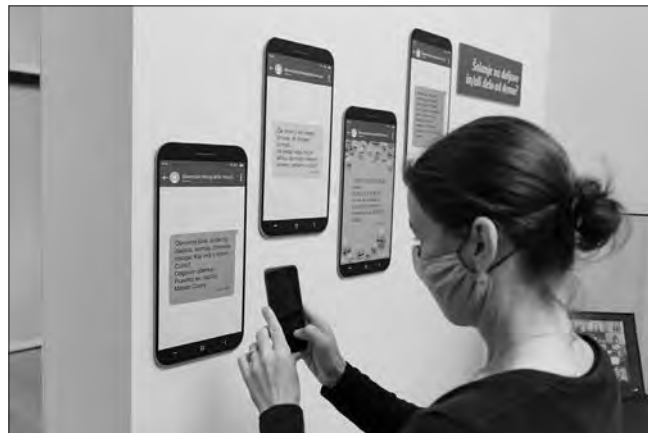
V času zaprtja za obiskovalce (13. marec–5. maj 2020) smo se v SEM hitro odzvali na nove razmere ter prek obogatene digitalne ponudbe novih etnoloških in antropoloških vsebin na spletu povečali svojo digitalno prisotnost. Dejavnosti smo bili tudi na družbenih omrežjih, kjer smo ohranjali stik z obiskovalci (Facebook, Instagram in Twitter). Na poznejši čas smo prestavili razstave in načrtovana mednarodna sodelovanja (gostovanje restavradorjev iz kitajskega Prepovedanega mesta in rezidenco raziskovalke iz Indije). Spremljevalni program ob razstavah smo odpovedali. Večina zaposlenih je v času zaprtja muzeja delala od doma.

Na spletni strani muzeja smo v času zaprtja ustvarili novo podstran *SEM od doma*, ki jo je v treh mesecih obiskalo približno 100.000 ljudi. Med drugim je ponudila virtualne sprehode od doma po aktualnih in minulih razstavah SEM, zbrane zvoke z razstav, ogled zbirk predmetov in fotografij, ki jih hrani muzej, izbor filmov, ki jih je produciral SEM, ter digitalno učno uro. Poudarili smo digitalni dostop do revije *Etnolog* in digitalne knjižnice SEM. Obiskovalcem smo virtualno približali zgodbe muzejskih predmetov o življenjskih mejnikih in obdobjih, o šegah letnega cikla, o prostem času in o načinih njegovega preživljanja, o odnosu do preteklosti in o pripadnosti ljubljanim ljudem, skupnostim in prostorom (<https://www.etno-muzej.si/sl/sem-z-zgodbami-predmetov>).

V marcu smo začeli zbirati šale o koronavirusu, pandemiji, izolaciji in drugih virusih, ki so krojili naš vsakdan (<https://www.etno-muzej.si/sl/novice/povabilo-k-zbiranju-victev-ali-koronski-humor>). Izbor šal smo redno objavljali, zbrano gradivo pa bo postalo del zbirke Kustodiata za duhovno kulturo. Zbranih je bilo čez 1.000 vicev, ki smo jih v juniju razstavili na razstavi *Koronski humor: Vici v času epidemije COVID-19*.

Začeli smo zbirati tudi besede, misli in zgodbe o času, ko v boju za zdravje ostajamo sami in doma. Projekt smo poimenovali *KDO SEM v času pandemije?*, želeli pa smo pridobiti še zlasti zgodbe mladih, dijakov in študentov ter starejših v tretjem življenjskem obdobju (<https://www.etno-muzej.si/sl/novice/kdo-sem-v-casu-pandemije-zbiramo-misli-razmisljanja-verze-zgodbe>).

Z vrnitvijo zaposlenih v delovne prostore in vnovičnim odprtjem muzeja za obiskovalce, ki je potekalo pod sloganom »Spet z vami«, smo vzpostavili preventivne ukrepe, ki so prilagojeni smernicam NIJZ. Za obiskovalce muzeja so obvezne maske, upoštevana mora biti fizična razdalja, na razstavah pa sledijo enosmerni krožni poti. Razstave za javnost smo odpirali postopoma. V prvem tednu je bil vstop v muzej brezplačen, recepcija muzeja in blagajna sta bili zaprti, sprejem obiskovalcev in njihovo informiranje smo izvajali kustosinje in kustosi SEM. Zaradi omejenega števila obiskovalcev v zaprtih prostorih in z namenom privabiti v muzej čim več ljudi ter jih opozoriti, da je muzej spet odprt, smo na muzejski ploščadi pred razstavno hišo postavili panoje s koronskimi vici, kopijo muzejskega predmeta in na tla narisali ristance za igro otrok (po



Razstava *Koronski humor: Vici v času epidemije covid-19*.  
Foto: Blaž Verbič.

\* Tina Palaić, univ. dipl. etnologinja, kulturna antropologinja in pedagoginja, kustosinja, Slovenski etnografski muzej; [tina.palaic@etno-muzej.si](mailto:tina.palaic@etno-muzej.si).

\* Saša Poljak Istenič, dr. etnologije, znanstvena sodelavka in docentka, ZRC SAZU, Inštitut za slovensko narodopisje; [sasa.poljak@zrc-sazu.si](mailto:sasa.poljak@zrc-sazu.si).



Ristanc za igro otrok na muzejski ploščadi pred razstavno hišo.  
Foto: Blaž Verbič.

vzorcju ristanca na gostujoči razstavi Etnografskega muzeja Zagreb *Hrvaške igrače*). Junija smo odprli tudi osebno razstavo *Arkan Al Nawas: Vesolje deluje*, ki smo jo začeli pripravljati že pred razglasitvijo pandemije. S projektoma *KDO SEM v času pandemije?* in *Koronski humor* nadaljujemo tudi po razglasitvi konca pandemije, saj se z virusom in njegovimi posledicami še vedno spopadamo.

### Urša Vodopivec\*: Tehniški muzej Slovenije

V času zaprtja Tehniškega muzeja Slovenije za obiskovalce smo odpovedali celoten spremljevalni program in načrtovano odprte razstave *Robot.si* predstavili na september. Ob ponovnem odprtju muzeja v mesecu maju smo uvedli stroge preventivne ukrepe, ki so se do danes le malo spremenili. Večina zaposlenih je v času zaprtja muzeja delala od doma, nekaj pa jih je bilo na čakanju.

V času karantene smo okrepili dejavnost na spletu. Na muzejski spletni strani smo izpostavili virtualne vsebine ([www.tms.si/2020/03/17/vabimo-vas-na-ogled-spletnih-zbirk/](http://www.tms.si/2020/03/17/vabimo-vas-na-ogled-spletnih-zbirk/)) in v rubriko »Zanimivosti« dodajali vsebine, ki so predstavljale naše delo. V duhu nedavno zaključenega evropskega projekta *Sounds of Changes* smo izvedli projekt *Zvoki v času koronavirusa*. Poskušali smo ujeti neponovljive trenutke, ko so zvoki narave preglasili mestni vrvež. Posneli smo tudi zvočno krajino Bistre v času zaprtja muzeja. V enoti Muzej pošte in telekomunikacij smo za osnovnošolske učitelje pripravili spletno učno gradivo za izvedbo tehniškega dne na daljavo za tri različna starostna obdobja ([www.tms.si/skupine-za-otroke-mpt/](http://www.tms.si/skupine-za-otroke-mpt/)). Tema tehniškega dne na daljavo je še posebej aktualna v današnjem času, saj obravnava prav sporazumevanje na daljavo skozi čas. Začeli smo zbirati fotografsko gradivo za razstavo o svetlobi.

Na družbenem omrežju Facebook ([www.facebook.com/TehniskiMuzejSlovenije](http://www.facebook.com/TehniskiMuzejSlovenije)) smo uvedli nove vsebine: po-



Snemanje zvokov. Foto: Irena Marušič.



Izumitelj Peter Florjančič. Foto: Mare Cotič Trojer.

nedeljko kratko videopredstavitev posamezne zbirke; dvakrat tedensko rubriko »Ugani, če moreš, morda pa več ... «; četrtno nalogo za radovedne in vedoželjne; petkov izbor zanimivih muzejskih predmetov. Objavljali smo tudi druge zanimivosti, vezane na naše zbirke.

Gostovanje razstave *Znanje brez meja* v Združenih državah Amerike smo bili primorani prestaviti, smo pa kljub temu v ta namen delno prilagodili besedila in gradiva, začeli pripravljati e-katalog ter pripravili in objavili kratek film z inovatorjem Petrom Florjančičem.

Kljub temu da smo bili zaprti za obiskovalce, smo še naprej izpolnjevali svoje poslanstvo in skrbeli za ohranjanje dediščine. V tem času smo iz Združenih držav Amerike pridobili nekaj predmetov lani novembra preminulega znanstvenika Antona Mavretiča, ki je deloval predvsem na področju vesoljskih tehnologij. Prejeto gradivo je postalo del naše dragocene zbirke.

\* Urša Vodopivec, mag. menedžmenta neprofitnih organizacij, organizatorica stikov z javnostmi in promocije, Tehniški muzej Slovenije; [ursa.vodopivec@tms.si](mailto:ursa.vodopivec@tms.si).

## Ana Perne\* in Mihael Čepeljnik\*\*: Slovenski gledališki inštitut – Gledališki muzej

### V SLOGI nad korono

Slovenski gledališki inštitut (SLOGI) – Gledališki muzej, osrednji nacionalni gledališki muzej, s svojimi predhodniki že od leta 1952 skrbi za ohranjanje, dokumentiranje in predstavljanje, raziskovanje, preučevanje, interpretiranje ter promoviranje slovenskega gledališča. Letošnje leto, ki sta ga zaznamovala pandemija covid-19 in začasno zaprtje muzejev, je poleg prilagoditve načrtovanih dejavnosti prineslo tudi ustvarjanje novih ter krepitev in ohranjanje stika z občinstvom na daljavo. Obiskovalce smo vabili na virtualno vodstvo po stalni razstavi *Hoja za gledališčem. Od jezuitov do Cankarja* in raziskovanje po naši digitalni bazi »Repertoar«, ki zajema podroben popis uprizoritev v slovenskem poklicnem, polprofesionalnem in zunajinstitucionalnem gledališču v zadnjih 150 letih slovenske gledališke zgodovine, tj. od leta 1867 dalje. Virtualno raziskovanje nudi tudi spletna platforma »Zlata paličica« z vpogledom v kakovostne gledališke predstave za otroke in mladino ter priporočene vsebine kulturno-umetnostne vzgoje na področju gledališča.

Poleg tega se spletni obiskovalci lahko sprehodijo tudi skozi naše e-razstave, ki smo jih pripravili samostojno ali v sodelovanju z domačimi in mednarodnimi partnerji, si ogledajo videoposnetke naših preteklih dogodkov, prebirajo naše spletno dostopne publikacije ter spoznavajo gradiva iz naših zbirk, digitalne knjižnice težje dostopnih dramskih besedil starejših in sodobnih avtorjev ter prevodov dramskih tekstov v slovenščino. V času koronavirusa smo zasnovali še nove spletne vsebine, s katerimi smo predstavljali gledališko kulturno dediščino iz naših zbirk, med drugim tudi serijo zvočnih zapisov o naši spregledani dediščini iz naše Avdio zbirke. Razvili smo nove oblike pedagoških programov, prilagojenih za poznejšo izvedbo v živo, z »Gledališkimi e-detektivki« pa so se obiskovalci podali na interaktivno raziskovanje tudi prek spleta. V virtualni svet smo prenesli še spletna predavanja in predstavitve naših novih knjižnih publikacij.

Posebno pozornost smo namenili gledališkemu dogajanju v času koronavirusa in zasnovali akcijo »V SLOGI nad korono«. V tej smo ustvarjalke in ustvarjalce na področju uprizoritvenih umetnosti, javne institucije ter zunajinstitucionalne zavode in društva pozvali, naj nam posredujejo objave, prek katerih so bili v času izolacije še kako javno dejavni. Čeprav so umetniški hrami morali zapreti vrata



V SLOGI nad korono.

in se je umetniško izvajanje v živo začasno prekinilo, smo namreč že v prvih dneh po razglasitvi pandemije lahko sledili številnim uprizoritvenim dejavnostim, ki so v kriznem času zatočišče našle na družbenih omrežjih in drugih spletnih straneh. Delavke in delavci v kulturi so v času maksime »ostani doma« široki javnosti omogočili, da si na domačem ekranu ogleda predstave, prisluhne interpretaciji proznih del in poezije, da v negotovosti štirih sten ohranja – pa četudi le v posredni obliki – stik z umetnostjo. Njen pomen je tako prejel še večji poudarek kot v običajnem vsakdanu, zato smo se v SLOGI – Gledališkem muzeju odločili, da ta dejanja zabeležimo in ohranimo tudi za čas, ko bodo izredne razmere – upamo – že za nami. Ali pa za primer, ko bi se morda pozabilo, kako pomembno vlogo ima v našem življenju umetnost.

Z akcijo »V SLOGI nad korono« smo pridobili dragoceno gradivo o delovanju gledaliških hiš in posameznih ustvarjalcev v času pandemije in tako dopolnili naše zbirke. Med pridobitvami lahko izpostavimo projekt igralka Patrizie Jurinčič Finžgar – zvočno knjigo, ki poslušalce popelje po zgodovinskem romanu Alessandra Manzoniya *Zaročenca*, to izkušnjo pa še posebej omogoči tudi ranljivim skupinam. Obenem smo se ob spremljanju objavljenih posnetkov predstav s producenti začeli dogovarjati za pridobitev nekaterih od njih, saj tovrstno gradivo pomembno dopolnjuje naš videoarhiv slovenske profesionalne gledališke produkcije. Če torej skušamo optimistično pogledati na čas vsesplošne karantene, lahko za naše muzejsko delovanje prepoznamo njen pozitivni učinek v možnosti dopolnitve gradiva, ki ga hranimo. Tudi s tistim, ki bo nedvomno prispevalo k obravnavam pandemičnega poglavja naše gledališke in kulturne zgodovine v prihodnosti.

\* Ana Perne, univ. dipl. dramaturginja, francistka in sociologinja kulture, teatrologinja, kustosinja, Slovenski gledališki inštitut – Gledališki muzej, Avdio zbirka in Video arhiv; ana.perne@slogi.si.

\*\* Mihael Čepeljnik, univ. dipl. politolog, kustos, vodja projektov, odnosi z javnostmi in mednarodno sodelovanje, Slovenski gledališki inštitut – Gledališki muzej; mihael.cepeljnik@slogi.si.

## Alenka Misja\*: Belokranjski muzej Metlika

### Koronski čas v Beli krajini

Ob pandemiji koronavirusa v Belokranjskem muzeju od 3. aprila 2020 zbiramo fotografije, videoposnetke, zapise, vtise in predmete, ki predstavljajo vsakdanjik v času koronavirusa in ki bodo kot muzejski eksponati zanimali prihodnje generacije.

O tem, kako so živeli med ukrepi ob pandemiji, smo do sredine septembra po elektronski pošti prejeli 60 fotografij, tri kratke filme, 58 zapisov, dve pesmi in dve šali. Vse naštetu je poslalo 30 odraslih, pet mlajših oseb in deset upokojencev. Med prispelim gradivom sta zanimiva kratka filma o zaviranju kola metliške folklorne skupine in telovadna vaja metliških Sokolov. Metliška folklorna skupina Ivan Navratil se namreč tudi v času epidemije ni odpovedala praznovanju svojega metliškega obredja. Zapeli in zaplesali so ga v noči vsak pred svojim domom. V veliko pomoč jim je bilo predvajanje zvočnega posnetka z Veselice, ki so ga lahko slišali vsi prebivalci mesta. Tudi metliški Sokoli so posneli kratek film, kako jim novi koronavirus ni prišel do živega. Prosili so radio Sraka, da jim je v torek, 17. marca 2020, ob 17.30 na frekvenci 94,6 predvajal pesem Ponosni nate, ob kateri so doma telovadili in izvedli vajo s palicami. Seveda vsak posebej in torej na varni razdalji.

Zbrali smo še veliko drugih zapisov o vsakdanjiku v času epidemije, o aktualnem družbenem dogajanju, razprav o tem, kako preživljamo karanteno in šolamo otroke, kakšni so partnerski odnosi, kako delamo od doma, skrbimo za zdravje in ohranjamo zdravo pamet. Kajti ravno zdrava pamet je morda tista, ki najbolj koristi v preživljanju pandemije koronavirusa.



Koronski čas v Beli krajini.

\* Alenka Misja, prof. zgodovine in sociologije, kustosinja pedagoginja, Belokranjski muzej Metlika; alenka.misja@guest.arnes.si.

## Daša Uhan\*: Dolenjski muzej Novo mesto

### Dolenjski muzej v času »koronaizolacije«

Dolenjski muzej Novo mesto je v času razglašene epidemije deloval na spletu. Zaposleni smo tako svoje delo opravljali od doma ter se ves čas trudili, da bi naši muzejski prijatelji imeli na voljo čim več zanimivih tem in gradiva.

Ker je leto 2020 za naš muzej jubilejno – 1. junija 2020 smo praznovali 70-letnico – so priprave na občasno razstavo ter izdajo knjige potekale od doma. Odprli smo razstavo na panojih na prostem, da so obiskovalci lahko, v skladu s takratnimi omejitvami, nemoteno prihajali na ogled. V tem letu beležimo tudi 100. obletnico novomeške pomladi, ki ji je Dolenjski muzej posvetil kar nekaj dogodkov in razstav; priprava nanje je prav tako potekala od doma. Sicer pa so se zaposleni posvečali evidentiranju in dokumentiranju muzejskih predmetov, digitalizaciji itd. V tem času smo na naših spletnih omrežjih dnevno objavljali članke naših kustosov o različnih predmetih, ki imajo svoje mesto v muzeju. Prav tako so bili na voljo spletni ogledi naših stalnih in občasnih razstav ter različno fotografsko gradivo.

Da pa bi v zgodovino zabeležili tudi novi čas »koronaizolacije«, ki bo za naše zanamce pomemben mejnik, smo se odločili, da zberemo gradivo o vsakdanjem življenju z območja Dolenjske. Na spletnih omrežjih smo objavili prošnjo za zbiranje gradiva, poslali pa smo jo tudi vsem večjim podjetjem. Našo prošnjo so podprli tudi lokalni mediji; eden od njih je pripravil reportažo o delovanju muzeja na daljavo. Za zbiranje gradiva smo vzpostavili poseben e-naslov, na katerega so ljudje pošiljali svoje gradivo. Nekatera večja podjetja so se odzvala že v času izolacije, z drugimi smo se dogovorili, da gradivo pošljejo naknadno,



Opozorila na vratih podjetja Roletarstvo Medle. Foto: Ignac Bakše, 31. 3. 2020.

\* Daša Uhan, dipl. sociologinja in zgodovinarica, muzejska sodelavka, Dolenjski muzej Novo mesto; dasa.uhan@dolenjskimuzej.si.



Zadnji dan fizičnega pouka na Srednji strojni šoli v Novem mestu.  
Foto: Andrej Jakobčič, 13. 3. 2020.

ko bodo imeli vse zbrano in urejeno. Na našo prošnjo so se odzvali mnogi posamezniki, ki so dnevno pošiljali svoje gradivo, opremljeno s podatki.

Tako smo v obdobju dveh mesecev prejeli gradiva, vezana na preživljanje vsakdanjega življenja, vsakdanje opravke, delo od doma ali fizično delo v podjetju. Mnogi so zabeležili navodila o varnostnih ukrepih, ki so bila v veljavi v različnih ustanovah. Fotografsko in videogradivo smo uredili po datumih, s pripisanimi podatki o avtorju, kraju ter dogajanju na fotografiji. Zbrali smo tudi dokumentarno in predmetno gradivo o vpetosti posameznikov v vsakdanje življenje. Z evidentiranjem in zbiranjem gradiv (elektronskih in fizičnih) bomo še nadaljevali, saj je kljub temu, da epidemija ni več razglašena, virus covid-19 še vedno prisoten, z njim pa tudi ukrepi, ki krojijo naš vsakdanjik.

Jelena Justin\*: Gorenjski muzej Kranj

### Zbiranje fotografij iz časa epidemije

Leto 2020 je zaznamoval koronavirus, ki je posegel v vse pore naših življenj. Ko je bila marca razglašena epidemija, je bilo jasno, da se bo tudi način dela v muzejih spremenil. In muzeji so za nadaljnjih šest tednov zaprli svoja vrata. Tako kot naša mesta, kulturne in druge ustanove so se tudi muzeji spremenili v »prostore duhov«. Če je bilo še nekaj tednov prej kaj takšnega nepredstavljivo, je hitro postalo realnost.

\* Jelena Justin, prof. filozofije in prof. zgodovine, muzejska svetovalka, vodja programa odnosov z javnostmi, Gorenjski muzej Kranj; jelena.justin@gorenjski-muzej.si.

V Gorenjskem muzeju deluje oddelek za novejšo zgodovino in sodobnost. Muzej spremlja tudi dogajanje sodobnega časa. Ne ukvarjamo se samo s preteklostjo. Nenazadnje bo današnja sedanost nekega dne preteklost. Vsakdan v času epidemije je bil precej drugačen od običajnih dni. Čas nam ni bil naklonjen in lahko rečemo, da smo živeli v izrednih razmerah. Ujeti trenutek vsakdana za naslednje rodove je neprecenljivo. Iz izkušenj vemo, da je – ko se pripravljajo razstave – fotografsko gradivo tisto, ki je pričevalec nekega časa in prostora. Če bo nekdo v muzeju želel pripraviti čez desetletje ali več razstavo o življenju v času koronavirusa, bodo tovrstne fotografije dragocene. S sodobno zgodovino se ukvarja mag. Monika Rogelj, ki je dala pobudo za akcijo zbiranja aktualnih fotografij iz vsakdanjega življenja v času korona virusa.

Po elektronski adremi, ki jo imamo v muzeju, smo poslali obvestilo, da zbiramo aktualne fotografije. Del sporočila se je glasil takole:

Dneve preživljamo doma, a vsak od nas ima kakšno nujno pot; gremo v trgovino, morda lekarno, na pošto, morda celo do zdravnika ... Prosimo vas, da ob tem naredite kakšno fotografijo (seveda lahko s telefonom!). Fotografirajte vrsto posameznikov, ki stojijo pred trgovino in čakajo na vstop, morda vrsto pred pošto, morda vstopno točko pred zdravstvenim domom, obvestila na vratih lokalov, morda prazno in zaprto otroško igrišče, razkužilo na vhodu v trgovino, nakupovanje mask ... Ste doma v višjem nadstropju bloka ali stolpnice in imate pogled od zgoraj na prazne ulice?

Prvi poziv smo poslali sredi prvega tedna, ko smo delali od doma, in že takoj naslednji dan so se začela v na novo ustvarjenem elektronskem predalu nabirati sporočila, kjer so bile pripete fotografije. Odziv je bil izreden.

Sledila je zahvala vsem, ki so že kaj prispevali, in hkrati tudi nov poziv, naj fotografirajo, kako poteka delo na daljavo, kako poteka šolanje od doma, kako preživljajo skupni čas, kakšne družabne igre igrajo.

Iz dneva v dan se je večalo število fotografij, ki smo jih prejeli. Fotografije so zajemale območje Gorenjske, prikazovale pa so tudi razmere v Domžalah in Ljubljani. S kolegico Moniko sva bili v stalni navezi, obe veseli, da je bil poziv tako dobro sprejet. Z množičnim elektronskim sporočilom sem poslala sledečo zahvalo (odlomek):

Naša prošnja, da nam pomagate s pošiljanjem fotografij trenutnega preživljanja časa in trenutne situacije, je naletela na dober odziv. Hvaležni smo vam za prav vsako fotografijo, ki ste nam jo poslali. Prošnja je naletela tudi na medijski odziv. Naš trenutni vsakdan bo nekega dne preteklost, ki jo bo potrebno preučiti, z razstavo ljudi tudi spomniti, kaj se je dogajalo. In kako smo preživeli. Fotografije so dokument časa in prostora, ki trenutno ni prijeten.

Človeški spomin je zelo selektiven in vprašanje je, koliko današnjega dogajanja se bomo še spomnili čez leta. Fotografije nam bodo obudile spomin.

Poziv je bil tudi medijsko dobro sprejet, saj smo o njem spregovorili na Valu202, ravno tako na lokalnih radijskih postajah. O naši akciji so pisali tudi časopisi. Fotografije, ki smo jih prejeli, so prikazovale prazna mesta, zapuščena šolska igrišča, obvestila na javnih ustanovah, dolge vrste pred trgovinami, načine plačevanja v trgovinah, izobraževanje od doma, telovadbo preko videokonference, igranje družabnih iger, plakate, ki so odpovedovali Teden slovenske drame, itd.

V Kranju že od leta 1910 deluje Fotografsko društvo Janeza Puharja in precej njihovih članov je tudi na naši adremi. Nekega dne me je poklical Lado Kraljič in mi povedal, da so se fotografi odločili za akcijo fotografiranja trenutnega dogajanja, in če me zanima, mi lahko posreduje fotografije. Z veseljem sem sprejela ponudbo in kmalu tudi od društva prejela precej fotografij. Nekatere med njimi so že skoraj malce umetniške, druge strogo dokumentarne. Zanimivo je, da smo prejeli tudi fotografije, kako je potekal



Telovadba po videokonferenci. Foto: Vladimir Kraljič.



Nujne službe v času karantene. Foto: Simon Krejan.

odvzem brisa na vstopni covid-točki v Kranju, pred zdravstvenim domom.

V četrtem tednu, ki smo ga preživljali doma in hkrati tudi znotraj meja lastne občine, smo poslali zadnji poziv, saj se je odziv zelo zmanjšal. Čutiti je bilo melanholijo, patetiko in naveličanost nad trenutnim časom. Življenje je bilo spremenjeno, gibanje močno omejeno. Kot bi nam nekdo odrezal krila. Prilagodili smo se novim, do takrat neznanim razmeram in preživljali čas tako, kot smo najbolje znali.

Če povzamem, se je na naš poziv odzvalo 38 ljudi, ki so nam poslali 564 fotografij. Fotografije so neprecenljiv dokument časa, ki smo ga živeli od 16. marca do 3. maja 2020. Virus, pravzaprav nevidni sovražnik, je ustavil naša življenja, potrošništvo, promet in s tem onesnaževanje planeta, ustavil je turizem, potovanja, druženja. Te fotografije so zamrznile čas, ki nas je neizbrisljivo zaznamoval, in ohranile spomin za naše zanamce.

### Vesna Jerbič Perko\*: Pokrajinski muzej Kočevje

Virus covid-19 in vse, kar je povezano z njim, je temeljito vplivalo tudi na delo Pokrajinskega muzeja Kočevje. Ker nas je zaposlenih tako malo (s tem se sicer ne gre hvaliti), večjih težav z distanciranjem zaposlenih nismo imeli, saj je vsak – glede na to, da ni bilo obiskovalcev – imel ločen vhod, ločene sanitarije in seveda delovno mesto oz. je delo opravljal od doma. Tako kot je opustelo mesto, je bilo brez obiskovalcev zelo pusto tudi v muzeju. Že zadnje odprtje, ki je bilo 12. marca 2020, torej še pred razglasitvijo epidemije, smo odpovedali. Po vnovičnem odprtju muzeja smo razstavo podaljšali za mesec dni in tako obiskovalcem ogled izbranih del Mihe Maleša, ki jih hrani Medobčinski muzej Kamnik – Galerija Miha Maleš, omogočili v živo in ne zgolj virtualno.

Naše delo smo usmerili na urejanje dokumentacije, pripravo razstav ter oblikovanje dodatnih aktivnosti za obiskovalce. Našo spletno stran smo dopolnili z različnimi vsebinami, med drugim z učnimi urami, katalogi in virtualnimi ogledi. Več smo objavljali na Facebooku, kjer smo pripravili tudi aktivnosti, vezane na občasne razstave, in pozvali otroke k pošiljanju svojih risbic.

Obiskovalce smo pozivali k deljenju svojih utrinkov iz časa karantene in prejeli različne fotografije za našo zbirko. Prav tako smo tudi sami na terenu dokumentirali razmere. Ob pomoči Maridi Tscherne iz Zavoda Mošnje – Moshnitze smo vsak teden objavili kočevsko uganko v kočevščini in slovenščini. Povezali smo se s šolami in jim nudili podporo pri dopolnjevanju šolskih aktivnosti, npr. pri izvedbi Jarmovega dneva v okviru RTM (Rad te 'mam) Kočevska. Pripravljena so bila različna gradiva in predlogi, kako naj učenci izvedejo aktivnosti. Gostovanje

\* Vesna Jerbič Perko, univ. dipl. geografinja, muzejska svetovalka, direktorica, Pokrajinski muzej Kočevje; vesna.jp@pmk-kocevje.si



Stric, kdaj bodo spet lutke? Foto: Mirjana Turk.



Likovni salon Kočevje. Foto: Živa Ogorelec.

razstave *Od mareskalkov do veterinarjev* v Belokranjskem muzeju Metlika smo žal morali odpovedati. Nekatero razstavo in dogodke smo predstavili na poznejši čas, npr. *Slovenske ladje – 6 ladij Splošne plovbe* iz Pomorskega muzeja Sergej Mašera Piran smo z aprilskega termina predstavili v poletje. Največ težav pri pripravah lastnih razstav smo imeli z zbiranjem podatkov na terenu ter dostopnostjo arhivov. V tem času smo se udeležili več izobraževanj in sestankov na daljavo ter zaključevali projekt *ProteCHT-2save*, v katerem smo s strokovnimi sodelavkami (Estera Cerar in Irena Marušič iz Tehniškega muzeja Slovenije,

Jana Šubic Prisljan iz Goriškega muzeja) pripravili dokument *Ocena tveganja in akcijski načrt v primeru naravnih nesreč za Pokrajinski muzej Kočevje*, po koncu epidemije pa smo izvedli še evakuacijsko vajo reševanja predmetov. Ob vnovičnem odprtju muzeja v maju smo uvedli stroge preventivne ukrepe, ki obiskovalcem sprva sicer niso bili po godu, sedaj pa jih moramo le še kdaj pa kdaj opozoriti na njihovo spoštovanje. Novim razmeram smo se morali prilagoditi vsi, potruditi pa se moramo, da bomo našim obiskovalcem še vedno blizu in da bo opravljanje našega poslanstva čim manj moteno.

### Jelka Pšajd\*: Pomurski muzej Murska Sobota

Obdobje t. i. koronavirusa je spremenil način dela in delovne organizacije zaposlenih v Pomurskem muzeju Murska Sobota. V času strogega zaprtja smo kustosi delali od doma, odpovedali vse napovedane prireditve in jih predstavili v prihodnji čas. Če sem iskrena, mi je delo od doma prišlo še kako prav: transkribirala sem letošnje avdioposnetke o pripravi posameznih jedi, nekaj aktualnih videoposnetkov za nazaj, zmontirala dva posnetka o pripravi jedi ter končala s prepisom in transkripcijo *Gormerkanske knjige* iz 1842–1882, kar je zahtevalo zbranost (branje rokopisa in črkopisa bohoričice ter poznejše gajice, prepoznavanje in iskanje narečnih in manj znanih besed) in večurno nemoteno sedenje (v muzejski pisarni je to skoraj nemogoče zaradi gibljivega muzejskega procesa).

Pripravili smo več virtualnih ogledov na naši internetni muzejski strani: stalno razstavo, slike Ludvika Vrečiča, 100 dejstev o Prekmurju, Soboške poglede: nekoč in danes. Za Facebookovo stran smo posneli tri spletne delavnice: Nageljček iz krep papirja, Velikonočni zajčki iz keksov in Krašenje velikonočnih jajc z voskom.

Zaprtje mej je prekinilo predvsem terensko delo, saj ni bilo mogoče prehajati/prihajati v Porabje in Radgonski kot. Prav tako je bilo prekinjeno terensko delo po Pomurju. Vendar to ne pomeni, da bo razstava o prehranski dediščini, ki jo pripravljamo za naslednje leto, predstavljena; manjkajoče terenske informacije in snemanja priprave posameznih jedi bo pač treba zbrati in narediti v krajšem času – v tem, ki ga imamo na voljo do odprtja. Smo pa predstavili pripravo in izdajo publikacije *Gormerkanske knjige*, ki jo pripravljamo v sodelovanju s Pavlovo hišo v Potrni, z Museum im alten Zeughaus v Radgoni in Oddelkom za slovanske jezike in književnosti Filozofske fakultete Univerze v Mariboru.

V tem »pokoronskem« času je bilo zaradi omejevanja stikov več (od predvidenega) opravljenega dela pri dokumentaciji fotografskega materiala ter pranju in likanju tekstila. Povečal se je obisk posameznikov v našem

\* Jelka Pšajd, univ. dipl. sociologinja kulture, etnologinja in kulturna antropologinja, muzejska svetovalka, Pomurski muzej Murska Sobota; jelka.psjajd@pomurski-muzej.si.

muzeju na račun zmanjšanja števila skupin; posameznike smo kustosi tudi strokovno vodili po razstavah, jim posredovali številne informacije o manj znanih, a pomembnih kulturnih in dediščinskih posebnostih celotnega Pomurja ter jih usmerjali k njihovem obisku.

Alenka Černelič Krošelj\*, Andreja Matijevc\*\*,  
Maja Marinčič\*\*\*: Posavski muzej Brežice

### Posavski muzej Brežice in njegovo življenje s koronavirusom

Muzej smo za javnost zaprli v petek, 13. marca 2020, že prej pa odpovedali prireditve v tistem tednu; med njimi so bili tudi Dnevi etnografskega filma, ki so bili letos predvideni pri nas. Večina sodelavcev je bila razporejena skladno z navodili in z možnostmi na delo na domu, nekaj pa jih je koristilo dopust; to se je spreminjalo glede na okoliščine. V tem času je bilo več administrativnega dela – spremljanja dogajanja, poročanja in pripravljanja ukrepov za vsaj minimalno uspešno leto. Čeprav smo muzej za javnost odprli 5. maja 2020, je bilo še veliko neznanek, kljub temu pa je bilo že mogoče napovedati večino programskih prilagoditev. Muzejska vrata smo, tako kot večina muzejev v Sloveniji, odprli v torek, 5. maja 2020, prilagodili smo odpiralni čas, poskrbeli za ukrepe in navodila tako za obiskovalce kot zaposlene. Pri tem smo sledili skupnim dogovorom in aktivnostim Skupnosti muzejev Slovenije ter priporočilom Ministrstva za kulturo.

Epidemija je bila sicer z 31. majem preklicana, nekateri šolarji so se vrnili v šole in junija smo z upoštevanjem navodil NIJZ začeli izvajati prireditve. Ker imamo veliko grajsko dvorišče, smo kmalu začeli pripravljati prireditve različnih tipov na prostem. Od 10. junija 2020 je na grajskem dvorišču postavljen tudi šotor – samo streha – ki je omogočil več kot 40 različnih dogodkov do konca septembra.

Grajsko dvorišče je bilo poleti 2020 osrednje in skorajda edino prizorišče raznovrstnih dogodkov v Brežicah. Skupaj z različnimi soorganizatorji smo ljudi petkrat povabili v kino, trikrat na odprtje razstav, desetkrat na koncert, pod »streho« so se odvile tri poroke, pa tudi valeta Osnovne šole Brežice, pet dni Poletne grajske dogodivščine ter različne druge delavnice in dogodki. Pestro dogajanje je dalo in še daje upanje, da je mogoče nadaljevati naše delo, upoštevati vsa navodila, predvsem pa poskrbeti za varno udeležbo. Tudi naša Viteška dvorana ni samevala. Skladno

\* Alenka Černelič Krošelj, prof. umetnostne zgodovine in univ. dipl. etnologinja in kulturna antropologinja, muzejska svetovalka, direktorica, Posavski muzej Brežice; alenka.cernelic.kroselj@pmb.si.

\*\* Andreja Matijevc, prof. zgodovine in geografije, kustosinja, koordinatorica kulturnih programov, Posavski muzej Brežice; andreja.matijevc@pmb.si.

\*\*\* Maja Marinčič, univ. dipl. zgodovinarica, kustosinja, Posavski muzej Brežice; maja.marincic@pmb.si.

z navodili in varno je tudi ta izjemna baročna dvorana v tem času gostila 24 raznovrstnih dogodkov, kot so koncerti Festivala stare glasbe SEVIQC, podelitev diplom Fakultete za turizem, javnih vodstev idr.

Ravno z dostopnostjo naših prostorov in ustreznimi ravnalniki smo tudi v teh negotovih časih uspešno opravljali svoje poslanstvo in sledili naši viziji:

Muzej je in bo ostal odprta hiša za vse Posavce in obiskovalce Posavja, kjer se srečamo z dediščino, njenim prenosom v sedanost s številnimi možnostmi za načrtovanje naše prihodnosti.

### Aktivnosti v času zaprtja muzeja

Z zaprtjem fizičnih vrat muzeja smo vso pozornost preusmerili na možnosti, ki nam jih ponujajo splet, družabna omrežja in digitalna tehnologija ter intenzivno odprli virtualna vrata muzeja. Z vsakodnevnimi in raznolikimi prispevki in objavami na spletni strani in družabnih omrežjih smo ohranjali stik z našimi prijatelji, sledilci, ljubitelji dediščine vseh generacij.

Stik z umetnostjo in kulturno dediščino je pomemben del dobrega počutja in ljudi v času izolacije sprošča, bogati in navdihuje. Zato smo z virtualnim sprehodom po Viteški dvorani našim obiskovalcem omogočili uživanje v bogastvu poslikav iz domačega fotelja v 360-stopinjskem pogledu.

Na spletni strani smo z obširnimi prispevki v rubrikah »Odškrnjena vrata depoja« in »Posavska stoletja« predstavljali zanimive predmete iz depoja in zgodbe iz posavske preteklosti. Zasnovali smo tudi nove sklope objav, s katerimi smo se približali tudi mlajšim generacijam. Z »Muzejskimi kratkočasnicami« smo ob nedeljah nagovarjali najmlajše in staršem ponudili predloge za ustvarjanje z muzejskim navdihom v domači sobi. Ob petkih smo v »Petkovih pozdravih iz muzeja« predstavljali »muzejske stanovalce«, ki v času zaprtja samevajo v muzeju. Sledilce družabnih omrežij smo pogosteje nagovarjali tudi z muzejskimi ugankami. Objave na družabnih omrežjih pa so sooblikovali tudi študenti, ki so sooblikovali projekt ŠIPK: Mi smo barok III.

Objave so bile dobro sprejete – s povprečnim dosegom 982 ogledov in 39 všečki na objavo na Facebooku. Največ zanimanja je bilo za objavo o kapelski godbi (170-letnica delovanja Pihalnega orkestra Kapele) in za obvestilo o potresu z epicentrom v Zagrebu in stanju v Posavskem muzeju Brežice po njem.

S prijatelji muzeja smo ohranjali stik tudi z elektronsko pošto. Konec marca smo jih tako zaprosili za sodelovanje pri posredovanju njihovih zgodb, zapisov, fotografij, ki ponazarjajo njihovo življenje s koronavirusom. Sredi aprila pa smo jih s spletnim vprašalnikom Ostani doma – ostani v stiku s Posavskim muzejem Brežice spraševali, kako preživljajo čas v karanteni, zanimalo pa nas je tudi,



na kakšen način in kako pogosto spremljajo objave Posavskega muzeja Brežice v tem času. Vprašalnik je rešilo 25 uporabnikov, v odgovorih pa so si bili enotni v pričakovanju, da bodo lahko spet obiskali muzej v poletnem času. K obisku bi jih najbolj pritegnil koncert ali odprtje nove razstave. Brežičane smo k spremljanju različnih rubrik novic in objav na spletni strani pozivali še s plakatom s QR kodami v vitrini pred muzejem. V stiku smo bili tudi s posavskimi šolami in učiteljem omogočili uporabo učnih gradiv za spoznavanje dediščine, kar jim je olajšalo pouk na daljavo.

V času zaprtja muzeja je bilo v tiskanih, spletnih in avdiovizualnih medijih skupaj 31 objav o Posavskem muzeju Brežice. O aktivnostih muzeja v tem času in o vnovičnem odprtju so poročali predvsem regionalni mediji v tiskanih in spletnih oblikah (*Posavski obzornik* in *Dolenjski list*). 19 objav je bilo v spletnih, osem v tiskanih in štiri v avdiovizualnih medijih.

V tem času prebivalcev Posavja – bralcev *Posavskega obzornika* sicer nismo vabili na odprtja, dogodke in prireditve, smo jih pa nagovorili z dvema oglasoma v časopisu. Enega – igro razvrščanja s krškopoljcem Tončkom – smo namenili najmlajšim, z drugim pa smo izpostavili, na kakšen način lahko bralci časopisa spremljajo dediščino po spletu in družabnih omrežjih.

Kljub temu da je večina sodelavcev muzeja delo opravljala od doma, je Posavski muzej Brežice nadaljeval z začrtanim delom: pripravo razstav in aktivnim izvajanjem projektov.

### Projekt *Življenje s korono*

V mesecu marcu je v luči aktualnih dogodkov nastal nov projekt z naslovom *Življenje s korono*, s katerim smo spremljali življenja Posavk in Posavcev v času »koronakarantene«. Prijatelje muzeja smo konec marca po elektronski pošti, spletni strani in družabnih omrežjih zaprosili za sodelovanje in aktivno soudeležbo pri posredovanju njihovih zgodb in vsega, kar ponazarja njihovo življenje s koronavirusom.

Prejeli smo fotografije šolanja od doma, praznih otroških igrišč, trgovskih centrov in parkirišč, napisov na izložbah lokalov, vrst pred vstopom v trgovino in najrazličnejših virtualnih stikov s sorodniki, sodelavci in sošolci. Med prejetimi fotografijami so tudi fotografije praznovanj, prilagojenih velikonočnih obredov ter raznovrstnih ustvarjalnih izdelkov. Med gradivom je veliko šal na račun koronavirusa in nekaj dnevniških zapisov. Projekt se še nadaljuje, k sodelovanju in zbiranju gradiva o »novem« načinu življenja in vsakdanjika s koronavirusom pa pozivamo še naprej. Rezultate bomo predstavili v prihodnosti.



»Koronska« poroka v Viteški dvorani, 27. 6. 2020. Zasebni arhiv.



Čestitanje in vročanje daril za rojstni dan v večstanovanjskem naselju Trnje v času »koronakarantene«, ko so bili onemogočeni osebni stiki in druženje. Foto: Anita Radkovič.

### Jerneja Jelovčan Koselj\*: Muzeji radovljiške občine

»Ej, a si doma?« Muzeji radovljiške občine med samoizolacijo zaradi novega koronavirusa

Že pred uvedbo samoizolacije zaradi novega koronavirusa smo zaposleni v Muzejih radovljiške občine vsak pri sebi razmišljali, kako bi lahko potekalo naše delo in dejavnosti, povezane z obiskovalci, če bi morali muzeje zapreti in deloma opravljati delo na domu. Takšno »tuhtanje« je bilo povod za hitro organizacijo novega načina dela, ko se je družbeno in družabno življenje sredi marca nenadoma ustavilo. Vsak od zaposlenih je pripravil načrt dejavnosti, da bi bilo delovanje muzeja čim manj okrnjeno. Sledila je še odločitev, da se posvetimo čim bolj dejavni komunikaciji z javnostjo na spletu (www.mro.si ter na Facebooku in Instagramu).

Ravno v tistem času smo pripravljali postavitve več razstav, zato smo spletne objave in delo prilagajali predvsem

\* Jerneja Jelovčan Koselj, univ. dipl. slovenistka, muzejska pedagoginja, Muzeji radovljiške občine; jerneja.koselj@mro.si.

tem vsebinam. Npr. ob pripravi in nato objavi razstave *Kje nas najdete? Mlada ilustracija 2020*, ki je bila na ogled v spletni galeriji, smo izvedli natečaj za mlade »To je moja najljubša zgodba«. Otroke in mladostnike smo pozvali k ustvarjanju ilustracij njihovih najljubših knjižnih vsebin. *Mlada ilustracija 2020* se je na spletnih straneh pridružila še vsakoletna razstava *Slovenija, odprta za umetnost – Pogled od zgoraj*. S tema oblikama predstavljanja del smo pridobili precej novih spletnih obiskovalcev in z veseljem ugotavljamo, da smo jih ohranili kot aktivne sledilce na naših družbenih omrežjih še do danes.

Samoizolacijo je marsikdo izkoristil za temeljito čiščenje svojega stanovanja, zato smo ljudi seznanili z vsebino naših zbirk in jih hkrati obvestili, da bomo ustreznih predmetov, ki bodo te zbirke dopolnili, zelo veseli. Pri tem smo se osredinili predvsem na zbirko razglednic in Almirinih izdelkov. Sočasno je bila namreč v pripravi razstava *Alpska modna industrija – ALMIRA: Preteklost oblikuje sedanjost*, zato smo bili nad pozitivnim odzivom sledilcev in donacijami več kot navdušeni.

V skladu z eno od naših nalog smo želeli obeležiti in za zanamce ohraniti spomin na trenutno stanje prebivalcev (predvsem naše občine), zato smo jih prosili, naj nam oddajo svoje vtise o samoizolaciji v zapisu ali fotografiji. Za mlade smo objavili še en natečaj z naslovom »Ej, a si doma?«, v katerem smo jih prosili za ilustracije, kako doživljajo karanteno in kaj počnejo vsak dan. S prejetimi deli smo pripravili digitalno razstavo ob letošnjih Dnevih evropske kulturne dediščine.

Na splošno smo se aktivno usmerili v spletne razstave. Spomladi 2020 smo predvideli prehod na novo spletno stran muzejev ter predstavitev virtualnih ogledov treh naših enot (Galerije Šivčeva hiša, Muzeja talcev in vigenjca Vice). Tako smo obiskovalcem vseeno omogočili obisk muzejev, in sicer kar iz domačega naslonjača.

Na družbenih omrežjih smo redno objavljali zanimivosti o našem delu, ki so bile razvedrilo, informacija in neke vrste spodbuda. Pripravili smo različne muzejske spletne ustvarjalnice, vezane na tematiko zbirk ter hkrati na aktualne dogodke v letnem času (velika noč, začetek pomladi ...), ki so jih učitelji lahko uporabili pri delu s svojimi učenci. Skupaj smo izdelovali štukature, pekli medenjake, izdelovali medene kreme, okraševali glinene lončke za sajenje medovitih rastlin ...

Lepo vreme smo izkoristili za ureditev vrta Galerije Šivčeva hiša, kjer smo 20. maja ob svetovnem dnevu čebel postavili razstavo na prostem *Honey Talks* (stripzgodbe na panjskih končnicah).

Ob vseh spletnih aktivnostih smo seveda izvajali tudi preostalo muzejsko dejavnost, ki je zunanjim očem običajno bolj skrita – dokumentiranje, urejanje depoja – dela, ki morajo ob številnih obiskih skupin potrpežljivo čakati, da jih opravimo.



Muzejska ustvarjalnica Glineni lončki.



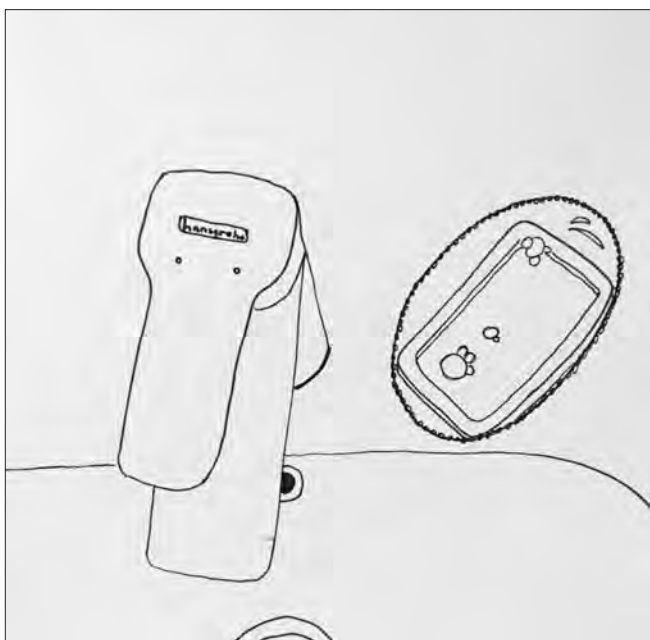
*Honey Talks*, razstava na prostem.

Zanimivo obdobje nam je postreglo z novimi izkušnjami ter nas na nek način usmerilo v spletno muzejsko dejavnost, ki bi jo bilo smiselno še bolj izpopolniti ter nadaljevati. Samoizolacija, ki je težila k varnemu, fizično nekontaktnemu povezovanju čim večjega števila ljudi, medsebojnemu spodbujanju in tudi pozneje skupnim muzejskim akcijam, kot je #Naprejevpreteklost, nas ni povsem izolirala, temveč na nek način odprla ter povezala na drugih ravneh.

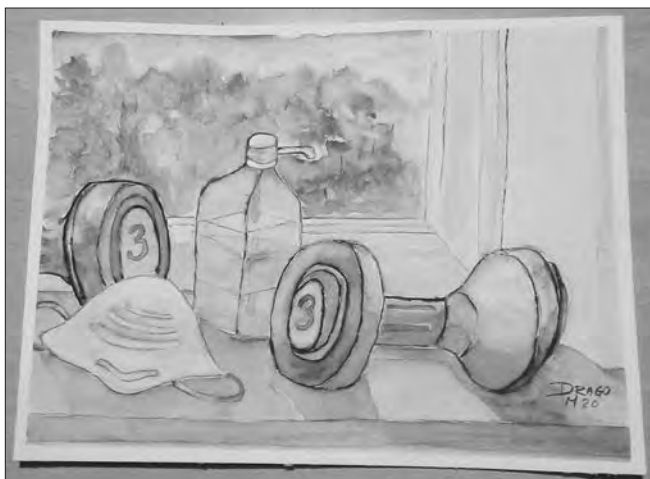
### Branka Gradišar\*: Loški muzej Škofja Loka

V Loškem muzeju Škofja Loka smo svoje delovanje med epidemijo uspešno prilagodili, tako da smo večino načrtovanih dejavnosti začasno odložili oz. predstavili, odpovedali smo le nekatere mehke vsebine (predavanja, delavnice). Še okrepili pa smo svojo prisotnost na družbenih omrežjih, prav tako smo veliko delali na novih vsebinah in nadgradnji spletni strani oziroma digitalizaciji vsebin. Vzpostavili smo »Spletni arhiv Združenja umetnikov Škofja Loka«, v katerem predstavljamo gradivo o sedanjih in preteklih

\* Branka Gradišar, univ. dipl. slovenistka in literarna komparativistka, vodja projektov, Loški muzej Škofja Loka; branka.gradisar@loski-muzej.si.



Anja Strajnar: Miložitje.



Drago Mrdjenović: Tihožitje.

umetnikov in umetnicah ZUŠL-ja ter njihovemu delu: življenjepise, predstavitev umetniških praks, vizualno gradivo in dokumentacijo, ki je nastala med večletno raziskavo. Pripravili smo tudi nov zavihek »Dejavnosti«, ki pregledno združuje vse naše spremljevalne in druge programe za javnost, ter nekoliko uredili in napolnili spletno »Knjižno polico«.

Novičnik Loškega muzeja, ki ga sicer enkrat na mesec pošiljamo po e-pošti in v njem predstavljamo preučevanja, aktualne muzejske novice in druge digitalizirane vsebine, smo med epidemijo pripravljali vsak teden. Predstavljali smo predvsem nove raziskovalne izsledke, delo na projektih, zanimivosti iz naših zbirk in depojev ter druge digitalizirane vsebine, povezane z razstavnim programom.

Dogovorili smo se tudi za okrepljeno sodelovanje z Radem Sora. Kustosi so tedensko pripravljali novice na podlagi svojih preučevanj in poglobljenih raziskovanj v času

dela na domu. Teme niso bile neposredno povezane z epidemijo, pač pa s povsem drugimi stvarmi, takimi, ki so pozornost poslušalcev odvrnile od skrbi, jih razvedrile in naučile česa novega. Tako smo poskrbeli, da sta dediščina in kultura enakopravno ostali v zavesti ljudi tudi v času epidemije.

Objavili smo tudi ustvarjalni natečaj *Moje tihožitje v času karantene*, s katerim smo želeli vse, od najmlajših do nekoliko starejših, spodbuditi k upodabljanju tihožitij iz njihovega novega domačega vsakdana. Slike, risbe, kolaže in druge umetnine (ne pa fotografij) smo zbirali do konca karantene in jih objavili na družbenih omrežjih in spletni strani.

Pred vnovičnim odprtjem muzeja 5. maja smo se ukvarjali predvsem z zaščitnimi ukrepi za zaposlene in obiskovalce ter ustreznim obveščanjem o njih, vsak razstavniki prostor smo morali glede na velikost s podatkom o največjem dovoljenem številu obiskovalcev, ki se lahko hkrati zadržujejo v njem, namestiti razkužila, označiti smer ogleda itd.

Po epidemiji smo prilagodili letni program muzeja. Obstojeci začasni razstavi v Galeriji na gradu in Galeriji Ivana Groharja smo nekoliko podaljšali, konec maja in sredi junija pa že odprli dve novi občasni razstavi. Tudi spremljevalni program razstav je potekal v nekoliko prilagojenih razmerah, odprtje oz. povabilo na ogled prve razstave smo posneli, drugega pa izvedli na grajskem dvorišču, na prostem.

### Suzana Kokalj\*: Tržiški muzej

V Tržiškem muzeju smo z javnostjo ostali v stiku prek Facebooka. Skoraj vsak dan smo objavili zanimivo fotografijo ali povezavo. Odzivi so bili največji, kadar smo objavili kakšno staro fotografijo. Zgledovali smo se tudi po aktualnih trendih in pozvali naše sledilce, da umetniško interpretirajo našega muzejskega šuštarja, ki se v muzeju brez obiskovalcev dolgočasi.



Izsek delovnih listov za kulturni dan na daljavo.

\* Suzana Kokalj, univ. dipl. umetnostna zgodovinarica, koordinatorka galerijske dejavnosti, Tržiški muzej; [suzana.kokalj@guest.arnes.si](mailto:suzana.kokalj@guest.arnes.si).



Šuštar v času korone. Avtor: Luka Kalan.

Pripravili smo preproste igre za družine (natisnili so si jih doma): spomin s čevlji, pobarvanke, naše sledilce smo izzvali, da se preizkusijo v peki tržiške flike in fotografije jedi delijo z nami. Povezali smo se z lokalno osnovno šolo in na podlagi njihovega vsakoletnega obiska pripravili »Kulturni dan od doma« za učence tretjih razredov.

Predstavitev tematik in naloge smo razdelili na več enot (listov), ki so jih učiteljice lahko po svoji presoji posredovale učencem. Pripravljeno gradivo smo, prek različnih pozivov, dali v uporabo vsem zainteresiranim. Sodelovali pa smo tudi pri pripravi spletnega Mednarodnega muzejskega dne.